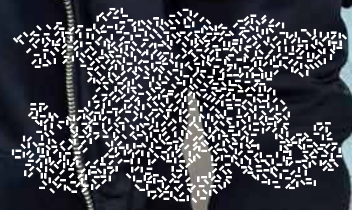

ÅR 8
2018-2019

SVERIGES UNGA AKADEMI

SVERIGES UNGA AKADEMI © 2019
GRAFISK FORMGIVNING: KICKI AJAX/FRÄULEIN DESIGN
TRYCK: ÄTTA45

OMSLAGSBILD: På väg till *A better tomorrow* på Bio Roy i Göteborg: IT-säkerhetsforskare Robert Lagerström, initiativtagare till kortfilmsprojektet om forskning för barn och unga som drivs tillsammans med Aase Högfeldt/LadyBug Festival.

FOTO DÄR INGET ANNAT ANGES: Sveriges unga akademi

OM SVERIGES UNGA AKADEMI

Sveriges unga akademi är ett oberoende, tvärvetenskapligt forum för ett urval av de mest framstående unga forskarna i Sverige. Ledamöterna representerar en bredd av vetenskapsområden och lärosäten, vilket möjliggör unika möten och samtal över ämnesgränserna. Akademin verkar för att Sverige ska fortsätta att vara framstående inom forskning och högre utbildning. Det gör vi genom att delta i den forskningspolitiska debatten och samtala med beslutsfattare, driva tvärvetenskapliga projekt, föra ut kunskap om forskning och ett vetenskapligt förhållningssätt i samhället och inspirera unga människor att intressera sig för forskning.

Unga akademier finns idag över hela världen, och i Sverige har Sveriges unga akademi utvecklats till en stabil organisation med ett viktigt uppdrag i att ta till vara unga forskares röst, såväl inomvetenskapligt och som en positiv, drivande kraft i samhället i stort.

Sveriges unga akademi är öppen för unga forskare från alla ämnesområden och inval sker årligen utifrån två kriterier:

vetenskaplig excellens samt intresse och förmåga att bidra till akademiens verksamhet. För att räknas som ung forskare bör ledamöterna ha disputerat för maximalt tio år sedan då de väljs in. Ledamotsperioden är fem år, utan möjlighet till omval, vilket innebär att akademin ständigt förnyas och behåller sin vitalitet.

Sveriges unga akademi bildades den 27 maj 2011 på initiativ av Kungl. Vetenskapsakademien, med syftet att bli ett tvärvetenskapligt forum och en forskningspolitisk plattform för unga forskare i Sverige inom alla vetenskapsområden. Redan då var avsikten att Sveriges unga akademi skulle knoppas av och bli en helt fristående organisation. För att ge en organisatorisk form till akademien instiftades därför Stiftelsen för Sveriges unga akademi den 24 oktober 2013. Sedan starten för åtta år sedan har akademien etablerat sig som en viktig röst för nästa generations forskningsledare och en uppskattad samarbetspartner. Sveriges unga akademi har nu en självklar plats i det nationella forskningssystemet.

ÅR 8

I Sveriges unga akademi samlas framstående yngre forskare från hela landet. Mycket av vår verksamhet handlar om att skapa mötesplatser och oväntade möten mellan människor. Vi tror att det personliga samtalet mellan människor rymmer viktiga möjligheter till nya idéer, insikter och inspiration. En sådan möjlighet ska självfallet inte vara begränsad till de som bor i huvudstaden, därför har det varit ett prioriterat mål även i år att göra aktiviteter på ständigt fler orter. Vi har fortsatt turnén med karriärseminarier och deltagit i panel-samtal om Plan S runt om i landet. Vi har också tagit med våra uppskattade vetenskapliga salonger på turné till Skåne. De vetenskapliga salongerna är ett fint exempel på aktiviteter som leder till omvälvande samtal mellan människor som annars inte hade mötts.

Sveriges unga akademi arbetar för att Sverige fortsatt ska vara ett attraktivt land för forskare att verka i. Det gör vi dels genom att samtala med politiker, forskningsfinansiärer, rektorer och andra beslutsfattare och framföra våra synpunkter. Men också genom aktiviteter med barn och unga där vi vill väcka deras nyfikenhet för vetenskap för att säkra en återväxt av forskare. I år har vi testat ett nytt grepp för att kommunicera om vetenskap där vi samarbetat med kortfilmsfestivaler för barn och unga, vilket lett till givande samtal mellan forskare och gymnasieungdomar.

Samtidigt som vi under året har fortsatt att samarbeta med en rad externa partners har vi också lagt stor vikt på våra interna samtal och samtal som fått ta längre tid. Speciellt har vi diskuterat jämställdhet inom Sveriges universitet och högskolor – varför är det så att vi har haft en majoritet av kvinnliga studenter på grundutbildningarna under en tid men att det fortfarande är så skev fördelning av män och kvinnor inom

professorskåren? Vilken roll har vi som yngre forskningsledare i att förändra detta och hur kan vi göra? För att på ett trovärdigt sätt vara med och driva förändring behöver vi utgå från oss själva och se till att vi som akademi arbetar med jämställdhet och jämlikhet. Vi tror inte på snabba lösningar utan snarare på att granska och kvalitetssäkra processer och hur beslut fattas. Det är samtal och gemensamma diskussioner som leder till förändring på lång sikt.

Diskussionerna i akademien under året har varit stimulerande, speciellt eftersom våra ledamöter kommer från olika vetenskaps- och lärosätetskulturer som blir extra tydliga när vi livligt diskuterar ämnen som berör oss alla i vår vardag. Livliga samtal hade vi också haft med våra nordiska systerakademier när vi träffades i våras vid ett gemensamt möte vi stod värdar för i Stockholm. Med på det nordiska mötet var även representanter från de baltiska länderna som alla har verksamma unga akademier – det är härligt hur den unga akademirörelsen fortsätter att sprida sig över världen! En underbar farsot.

När Sveriges unga akademi nu summerar sitt åttonde år konstaterar vi med stor glädje att vi i olika aktiviteter har mött fler människor än något tidigare år. Tack alla som deltagit i tvärvetenskapliga samtal, forskarskola, forskningspolitiska seminarier och mycket annat. Hoppas att vi möts igen nästa år!

Maria Tenje *Anna Wetterbom*

Maria Tenje
Ordförande

Sveriges unga akademi

Anna Wetterbom
VD

Sveriges unga akademi

VERKSAMHETEN AKADEMIMÖTEN

Kärnan i Sveriges unga akademis verksamhet är akademins möten, tvådagars sammankomster i internatform som hålls fyra till fem gånger per år. Akademimöten äger rum på olika platser i landet och ibland utomlands, så att akademien kan möta och samtala med relevanta organisationer och beslutsfattare. Inbjudna gäster och studiebesök ger ledamöterna inblick i och möjlighet att påverka olika institutioner som bedriver, beslutar och sprider kunskap om forskning.

Under verksamhetsåret har vi haft akademimöten på den marina forskningsstationen Kristineberg på västkusten, i Amsterdam, Stockholm, Luleå och Uppsala. På akademimötena sammanträder ledamöterna för att diskutera och fatta beslut om den egna organisationen och verksamheten. Det är också vid dessa tillfällen som nya idéer till aktiviteter kommer upp och tas tillvara, där ledamöterna presenterar sin forskning för varandra, och olika tvärvetenskapliga initiativ äger rum. Akademien arbetar kontinuerligt med att utveckla mötesformerna för att få en väl avvägd blandning av aktiviteter

och diskussioner. En viktig del under akademimötena är de gäster som deltar för informella samtal och Sveriges unga akademi bjuder in ett brett spektrum av tongivande personer från olika delar av samhället. I år har vi dock minskat antalet gäster något till förmån för mer tid till samtal mellan ledamöterna. Det har motiverats av att akademien arbetat med flera stora forskningspolitiska ställningstaganden.

En bärande del i akademins verksamhet är att vara en konstruktiv och nyskapande kraft, vilket förutsätter att också det inre arbetet präglas av respekt och en nyfikenhet inför att utforska olikheter. Vid det inledande **SEPTEMBERMÖTET PÅ VÄSTKUSTEN** arbetade vi därför med olika gruppövningar och under ledning av organisationen Popkollo samtalade ledamöterna om hur det goda samarbetet och det kreativa klimatet i akademien kan bibehållas. En ny beredningsgrupp för internationalisering bildades också vid septembermötet för att ta tillvara det ökande intresset för dessa frågor. Internationalisering var även temat när NordForsks direktör gästade akademien.

VID AMSTERDAMMÖTET I NOVEMBER diskuterade akademien olika aspekter av öppen vetenskap och lärde sig mer om hur lärosäten, forskningsråd och regering i Nederländerna samarbetar inom det nationella rådet för öppen vetenskap. Samverkan i alla dess former var ett annat tema på novembermötet. Vi träffade den unga akademien i Nederländerna, De Jonge Akademie och utbytte erfarenheter. Som avslutning på mötet i Amsterdam besökte vi museet i Anne Franks hus.

VID FEBRUARIMÖTET I STOCKHOLM gästade vi Vitterhetsakademien där preses Anders Cullhed välkomnade oss och vi fick guidad tur och middag i den vackra akademiens hus. En stor del av tiden ägnades åt diskussioner om inspelet till nästa forskningsproposition. Jämställdhet var ett annat bärande tema för mötet och Anna Wahl, vicerektor med särskilt ansvar för jämställdhet och värdegrund vid Kungliga Tekniska högskolan, ledde ett samtal om jämställdhet med akademien. Den andra gästen på februarimötet var Ingrid Sundström, ledamot i styrelsen för Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, som berättade om Wallenbergstiftelsernas verksamhet och roll i det svenska forskningssystemet.

I APRIL TRÄFFADES VI I LULEÅ och ett tema för mötet var samspelet mellan universitet och näringsliv. Akademien gjorde ett studiebesök hos RISE SICS, ett svenskt forskningsinstitut inom datavetenskap vars syfte är att stärka svenska företags konkurrenskraft. Vi träffade också rektor för Luleå universitet Birgitta Bergvall-Kåreborn och diskuterade framgångsrikt samarbete med industrin, modigt akademiskt ledarskap och forskningsfinansiering. Norrbottens landshövding Björn O. Nilsson, även ordförande för Stiftelsen Sveriges unga akademi, var vår värd i Luleå och bjöd akademien på en oförglömlig middag på residenset där vi fick veta mer om regionen och landshövdingämbetet.

ÅRSDAGEN FIRADES DEN 25 MAJ I UPPSALA. På årsdagen introducerades nya ledamöter till verksamheten på förmiddagen. Beredningsgrupperna sammanträdde och akademien fattade beslut om aktuella punkter. Under festligare former välkomnades sedan de nya ledamöterna till akademien och vi tog avsked av de ledamöter som nu blir alumner. I samband med årsdagen hölls också ett seminarium om akademiskt ledarskap, kreativitet och framgångsrika forskningsmiljöer.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Johanna Rosén och Kirsten Kraiberg Knudsen på akademimötet i Fiskebäckskil. FOTO: Johan Wingborg/SUA | Eric Fledderus, ledamot i det nationella rådet för Open Science och VD för forskningsorganisationen SURF berättar om hur man arbetar med Open Science och Open Data i Nederländerna. | Anna Wahl, professor i genus, organisation och ledning, samt vicerektor vid Kungliga Tekniska högskolan med särskilt ansvar för värdegrunds- och jämställdhetsfrågor, föreläste och workshoppade om jämställdhet med akademien.

Under verksamhetsåret 2018/2019 har akademien gästats av:

SHIRIN AHLBÄCK ÖBERG, docent och universitetslektor i statskunskap vid Uppsala universitet.

BIRGITTA BERGVALL-KÅREBORN, rektor vid Luleå tekniska universitet.

ANDERS CULLHED, preses, Kungl. Vitterhetsakademien.

JOHAN ELF, professor i fysikalisk biologi vid Uppsala universitet.

ERIK FLEDDERUS, ledamot i det nationella rådet för Open Science i Nederländerna och VD för SURF.

ARNE FLÅØYEN, direktör för NordForsk.

LEDAMÖTER, De Jonge Akademie, Nederländerna.

TOR BJÖRN MINDE, VD för RISE SICS North AB, Luleå.

BJÖRN O. NILSSON, landshövding i Norrbotten och ordförande i styrelsen för Stiftelsen för Sveriges unga akademi.

JON SUMMERS, forskningschef vid RISE SICS North AB, Luleå.

INGRID SUNDSTRÖM, ledamot i styrelsen för Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse samt ledamot i styrelsen för Stiftelsen för Sveriges unga akademi.

ANNA WAHL, professor i genus, organisation och ledning samt vicerektor vid Kungliga Tekniska högskolan med särskilt ansvar för värdegrunds- och jämställdhetsfrågor.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Luleå tekniska universitets rektor Birgitta Bergvall-Kåreborn gästade oss under Luleåmötet. | Akademimöte i Amsterdam, längst fram sitter Sanna Koskiniemi, Hanna Isaksson och Steffi Burchardt. | Ericka Johnson och Jonas Olofsson leder en diskussionspunkt vid akademimötet i Luleå. | Jonas Olofsson, psykologi och Philippe Tassin, fysik i tvärvetenskaplig speeddejt på akademimötet i Fiskebäckskil. FOTO: Johan Wingborg/SUA

VERKSAMHETEN TVÄRVETENSKAPLIGA AKTIVITETER

Många av de största vetenskapliga genombrotten har uppstått när olika discipliner mötts, men i dagens ständigt mer specialiserade forskning blir det allt svårare för experter från skilda fält att komma i kontakt med varandra. Här spelar akademien en viktig roll och tack vare att ledamöterna har sin bas i olika vetenskaper så är tvärvetenskapen ständigt närvarande i all vår verksamhet. I akademien möts framstående unga forskare från alla vetenskapsområden under kreativa former, och samtal som annars inte skulle blivit av uppstår kontinuerligt.

VETENSKAPLIGA PRESENTATIONER

När ledamöterna i Sveriges unga akademi får svara på frågan om vad som är mest givande med akademien är ofta det första svaret att få träffa de andra ledamöterna, vilket ger inblick i och ökad kunskap om olika ämnesområden och lärosäten. Ett uppskattat och återkommande inslag vid akademimötena är därför de vetenskapliga presentationerna där ledamöterna berättar om sin forskning för varandra. Under verksamhetsåret har presentationer hållits om bland annat livsmedels-

vetenskap, infektionsbiologi, astronomi, mikrosystemteknik, nanofotonik, doftforskning, genusvetenskap, elementarpartikelfysik, musikvetenskap, epidemiologi, biomedicinsk teknik och datavetenskap. De vetenskapliga presentationerna är en av akademins mest grundläggande tvärvetenskapliga aktiviteter. Flera ledamöter vittnar om att de vetenskapliga diskussionerna med ledamöter från vitt skilda vetenskapsområden ger ett lyft till den egna forskningen och nya projektidéer föds ofta vid våra akademimöten.

FIKA MED FORSKARE I RIKSDAGEN

Under verksamhetsåret arrangerade akademien tillsammans med Sällskapet riksdagsledamöter och forskare (Rifo) två *Fika med forskare*. Det första fikatillfället handlade om krig och fred, och där berättade akademiledamöter om hur politiska val kan studeras och om riskerna för våld i samband med val i länder med bräcklig demokrati. En historiker berättade om sin forskning om kalla kriget och hur tillgång till tidigare stängda arkiv kastat nytt ljus över olika länders relationer och neutralitet under perioden. Vid det andra tillfället samtalade

två fysiker om universums minsta beståndsdelar, samt kvantmekanik och kvantteknologi. Vad vet vi egentligen och vad kan det ha för betydelse för samhället? Syftet med Fika med forskare är att skapa en avslappnad mötesplats i Riksdagshuset där riksdagsledamöter och tjänstemän får lära sig mer om aktuella forskningsrön och ställa frågor till ledamöter från Sveriges unga akademi.

VETENSKAPLIGA SALONGER

Akademien har fortsatt med de vetenskapliga salongerna som arrangeras i samarbete med Nina Rehnqvist, kardiolog och tidigare ordförande för Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU). Salongerna hålls i hemmamiljö med ett trettiotal inbjudna gäster. Syftet är att ge utrymme för ett intellektuellt samtal under friare former, tillsammans med en bit mat. I regel inleds salongerna med kortare presentationer av inbjudna talare och sedan öppnas samtalet upp för alla gäster att delta. Vid den första salongen i Stockholm vände och vred vi på värdet med screening för prostatacancer. Specialisläkare inom prostatacancer, Statens medicinsk-etiska råd och forskare som studerar hur screening påverkar oss socialt och psykiskt deltog. I maj hölls en salong i Stockholm på tema Stå upp för vetenskapen där vi samtalade om vad som händer när forskares resultat landar i ett politiskt sammanhang där de blir kontroversiella och forskarna utsätts för starka negativa

reaktioner i media. I år arrangerade vi också vetenskapliga salonger i Lund, tillsammans med LMK-stiftelsen. Vid två tillfällen diskuterades olika perspektiv på forskares medverkan i det offentliga samtalet. Forskare och journalister med lång erfarenhet av att vara aktiva i det offentliga samtalet medverkade.

SYMPOSIUM OM ATT IDENTIFIERA GENOMBROTTSFORSKNING

Hur kan genombrottsforskning identifieras och finansieras i ett forskningslandskap i ständig förändring? Detta diskuterades ingående under symposiet *How do we assess scientific quality?* som vi arrangerade tillsammans med Kungl. Vetenskapsakademien i maj. Ledande företrädare för privata och statliga forskningsfinansierare från Danmark, EU, Storbritannien, Tyskland och Sverige medverkade och samtalade med framstående forskare på scenen och med publiken. Frågor om kvalitet, risktagande och originalitet i forskningsfinansieringen belystes med internationella exempel från Volkswagenstiftelsen och Danska forskningsrådet. Ett annat viktigt tema som diskuterades ingående var vilka aspekter som finansierarna bedömer och hur avvägningen mellan tidigare resultat och nya idéer görs. Akademiens hjärtefråga om att stötta yngre forskare var förstas med på agendan även här.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Alexandre Antonelli och Hanna Isaksson undersöker möjliga samarbeten i speeddejt under septembermötet. På raden över: Pontus Nordenfelt och Philippe Tassin. FOTO: Johan Wingborg/SUA | Medverkande vid symposiet *How do we assess scientific quality* som vi arrangerade tillsammans med Kungl. Vetenskapsakademien. FOTO: Rickard Kilström | Ericka Johnson introducerar den vetenskapliga salongen om PSA-screening. | Maria Tenje håller en vetenskaplig presentation under Amsterdammötet.

VERKSAMHETEN FORSKNINGSPOLITIK

Akademien verkar för att Sverige ska vara ett attraktivt land för forskare att verka i, med optimala förutsättningar för att bedriva vetenskap med stor genombrottspotential och högre utbildning av god kvalitet. Sveriges unga akademi deltar regelbundet i den forskningspolitiska debatten genom debattartiklar, politiska inspel, seminarier och panelsamtal. Unga forskare har särskilda möjligheter och utmaningar och vi vill bidra med de erfarenheter och perspektiv som är speciella för denna grupp av forskare, den yngre generationen av framstående forskningsledare.

ALMEDALEN

Då 2018 var ett valår arrangerade Vetenskap & Allmänhet ett panelsamtal om forskningspolitik med företrädare för de politiska partierna, samt Sveriges unga akademi, Kungl. Vetenskapsakademien och Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien. Ansatsen att diskutera samspelet mellan forskning och politik var god men samtalet blev något kortare än planerat då Sverige oväntat gått vidare till kvartsfinal i fotbolls-VM och publiken favoriserade detta framför forskningspolitisk debatt. Under Almedalsveckan arrangerade akademien även ett eget

dialogseminarium om vetenskapskommunikation, samt nätverkade flitigt med beslutsfattare från lärosäten, myndigheter och politiken.

HOW TO SUCCEED AS A RESEARCHER – LÄROSÄTESTURNÉ MED KARRIÄRSEMINARIER

Karriärvägar för unga forskare är en ständigt aktuell fråga för akademien. I juli 2017 ändrades Högskoleförordningen så att biträdande universitetslektorer får rätt till prövning för befordran till universitetslektor och tillsvidareanställning. Akademien välkomnade förändringen men såg också ett uppenbart behov av att lärosätena nu inför kvalitetsdrivande processer med tydliga kriterier för att utvärdera de biträdande lektorerna inför beslut om eventuell befordran. För att uppmuntra till en fördjupad diskussion om detta på lärosätena har vi fortsatt den turné med karriärseminarier som inleddes 2017. Under verksamhetsåret har vi besökt Göteborgs universitet, Umeå universitet och Luleå tekniska universitet. Vid alla seminarier har vi haft ett panelsamtal där lärosätets ledningar deltagit, ofta genom rektor och dekaner. Med seminarierna vill vi lyfta karriärvägar för unga forskare på varje lärosäte och samtidigt

BILD: Riksdagsledamöter och Sveriges unga akademi träffas i riksdagen. Från vänster: Maria Tenje, Anna Wetterbom, Tove Fall, Betty Malmberg (M), Jonas Olofsson, Ericka Johnson, Steffi Burchardt, Linda Ylivainio (C), Sanne Lennström (S), Lars Eriksson (Rifö), Marlene Burwick (S), Jakob Nordström och Eva Lindh (S).

uppmåna rektorer och dekaner att samarbeta nationellt för att införa de biträdande universitetslektoraten på ett enhetligt och långsiktigt hållbart sätt.

INTERNATIONALISERINGSUTREDNINGEN

I oktober 2018 presenterades slutbetänkandet i Internationaliseringsutredningen och i likhet med Styr- och resursutredningen (Strut) så hade akademien träffat utredaren och varit aktiv i debatten redan under arbetet med utredningen. Sveriges unga akademi är varma anhängare av ökad internationalisering och mobilitet. Vi tror att ökad internationalisering ger högre kvalitet på forskning och undervisning, vilket är positivt för både lärosätena och samhället. Sveriges unga akademi stödjer i huvudsak utredningens förslag och välkomnar särskilt att utredningen har tagit till sig flera av de synpunkter som vi tagit upp tidigare, däribland att alla forsknings- och undervisningstjänster bör annonseras internationellt; att underlätta ansöknings- och handlägningsprocesser för studenter och forskare som kommer hit; och att uppmåna lärosätena att vidareutveckla språkutbildning och språkstöd för anställda och studenter.

STYR- OCH RESURSENTREDNINGEN (STRUT)

När betänkandet *En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan* lämnades över till forskningsministern i februari 2019 hade den redan föregåtts av intensiva diskussioner inom sektorn. Förslagen i utredningen har fortsatt

stötts och blötts under våren och olika seminarier har avlöst varandra. När Vetenskapsrådet arrangerade ett forskningspolitiskt seminarium om Strut:en i februari deltog Sveriges unga akademi i panelen och vi har fortsatt att delta aktivt i debatten i olika forum. Vår vision är att Sverige ska vara en stark forskningsnation som erbjuder en högkvalitativ utbildning och som är ett attraktivt land för de internationellt sett bästa forskarna. Akademien är positiva till förslaget att höja basanslagen så att lärosätena kan ta ansvar för bland annat karriärvägar, så länge som det inte sker på bekostnad av de fria projektbidragen. Konkurrensutsatta, fria projektbidrag är viktiga för att yngre forskare ska kunna etablera sig i de för dem bästa miljöerna. Sådana projektbidrag är avgörande för att unga forskare ska kunna etablera sin självständighet, och de gynnar dessutom både mobilitet och jämställdhet.

NÄTVERKSPROGRAM MED RIKSDAGEN

För sjätte gången arrangerade Sveriges unga akademi tillsammans med Sällskapet riksdagsledamöter och forskare (Rifo) ett nätverksprogram där forskare och politiker får möjlighet att ta del av varandras vardag. I nätverksprogrammet paras en riksdagsledamot och en forskare ihop och får följa varandra under en vanlig arbetsdag på respektive arbetsplats. Genom programmet får forskarna en inblick i politikens villkor och politikerna får en ökad förståelse för den vetenskapliga forskningsprocessen och en inblick i forskarnas vardag. Programmet inleddes med två heldagar i riksdagen, då vi

bland annat besökte ett partikansli, diskuterade utskottens verksamhet tillsammans med utskottsråd Hans Hegeland, samt närvarade vid en votering i kammaren. Programmet avslutas under hösten 2019 med en återsamling för alla deltagare i riksdagen.

ÖPPEN VETENSKAP

Öppen vetenskap, och i synnerhet frågan om open access-publicering och den så kallade Plan S som EU-kommissionen lanserat, har fått stort utrymme under året och Sveriges unga akademi har tagit aktiv del i debatten. Akademin håller med om vikten av att forskningsresultat tillgängliggörs, i synnerhet de som bekostats av offentliga medel. Transparens, öppenhet och diskussion främjar forskningens kvalitet, men vi är tveksamma till Plan S som medel för att uppnå detta. Därför publicerade vi under hösten ett öppet brev till beslutsfattare om Plan S där de problem vi sett beskrivs och som pekade på alternativa vägar framåt. Akademin har också, tillsammans med andra unga akademier i Europa och *The Global Young Academy*, skrivit under ett gemensamt kritiskt uttalande. Vidare har akademien deltagit i paneldebatter vid forskningsrådets hearing om implementeringen av Plan S samt vid Nordic Open Science Conference som NordForsk och Vetenskapsrådet arrangerade. Akademin har också varit fortsatt engagerad i Kungliga bibliotekets styrgrupp för regeringsuppdraget kring open access-publicering samt i Vetenskapsrådets arbetsgrupp för öppna data.

FORSKNINGSPOLITISK SEMINARIESERIE

Tillsammans med fackförbundet Sveriges universitetslärare och forskare (SULF) har vi arrangerat en småskalig seminarieriserie om forskningspolitik. Ett tjugotal deltagare från ideella föreningar, akademien, politiken och fackförbund har under vårens fått lyssna och samtala med Lisen Schultz (vice forskningschef vid Stockholm Resilience Centre, Stockholms universitet), på tema ”*forskningens roll för en hållbar utveckling*”, Pia Sandvik (VD RISE) om ”*forskningsinstitutens roll i det svenska forskningssystemet*” och Anders Broström (universitetslektor och sektionschef inom området forskningens styrning vid Kungliga Tekniska högskolan) om ”*framtidens styrning av universitet och högskolor – möjligheter och utmaningar*”. Målet för seminarierna har varit kompetensutveckling och kunskapsbyggande, men också att erbjuda en arena för nätverkande för forskningspolitiskt intresserade.

REMISSVAR

Sveriges unga akademi har under verksamhetsåret skickat följande remissvar till Regeringskansliet:

Remissvar angående Genomförande av student- och forskardirektivet

Remissvar angående SOU 2018:78 Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige

Remissvar angående U 2017:05 Styr- och resursutredningen (Strut)

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Staffan I. Lindberg modererar karriärseminarium vid GU. I panelen: Eva Wiberg (rektor), Göran Hilmersson (dekan Natfak), Åke Ingerman (dekan utbildningsvetenskap), Agneta Holmäng (dekan Sahlgrenska Akademin). Facilitator: Gabriella Olshammar (forskarutbildningshandläggare). | Lisen Schultz (Vice forskningschef Stockholm Resilience Centre, SU) föreläser vid forskningspolitiska seminarieriseringen som Sveriges unga akademi arrangerar tillsammans med SULF.

VERKSAMHETEN INTERNATIONELLT

Unga akademier startas över hela världen och det brukar refereras till som The Young Academy movement. Den första unga akademien, *Die Junge Akademie*, bildades i Tyskland år 2000 och idag finns det närmare 40 unga akademier runt om i världen, inklusive den världsomspännande *Global Young Academy*. Sveriges unga akademi har sedan start varit en stark kraft i den internationella samverkan och fortsätter att bidra i det internationella samarbetet. Internationalsiering har också blivit en allt viktigare fråga även på hemmaplan och även här är Sveriges unga akademien aktiva.

KRYMPANDE AKADEMISK FRIHET I EUROPA UPPMÄRKSAMMAD

I samband med världsvetenskapsdagen den 10 november uppmärksammade vi tillsammans med Svenska Unescorådet den krympande akademiska friheten i Europa med symposiet *Shrinking academic freedom in Europe*. Olika aspekter belystes genom att centret Varieties of Democracy (V-Dem) i Göteborg presenterade sin forskning om demokratiutveckling i världen, forskare från Ungern och Turkiet delade med sig av

sina erfarenheter av att verka i en miljö där den akademiska friheten krymper, och svenska forskare berättade om hur de hamnade i skottgluggen när förlaget bromsade en större publicering av oro för att multinationella företag skulle vidta åtgärder. Astrid Söderbergh Widding, rektor för Stockholms universitet, avslutade symposiet genom att och understryka vikten av att lärosätena står upp för och slår vakt om den akademiska friheten, universitetens unika roll och deras bidrag till samhället.

WORKSHOP MED UNGA AKADEMIER I NORDEN OCH BALTIKUM

Över femtio yngre forskare deltog i *Baltic and Nordic Young Academies – Joint Workshop* under två dagar i mars. Övergripande teman för mötet var jämställdhet, samt att föra ut forskning till barn och unga. Tiina Suopajarvi (Tampere University, Finland) höll en föreläsning om jämställdhet inom forskarvärlden. På temat utåtriktad verksamhet presenterade Rikke Schmidt Kjærgaard (verksamhetschef) och Katrine Hassenkam Zoref (projektledare) initiativet

VERKSAMHETEN UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

En angelägen fråga för akademien är att öka intresset för vetenskap och forskning hos unga människor och i samhället i stort. Vi vill visa hur givande en forskarkarriär kan vara och vilka unika möjligheter det innebär. Vi vill också skapa en förståelse för betydelsen av ett vetenskapligt förhållningssätt och delta i samtal om vetenskapens senaste rön och vad de innebär för samhället och människor. Här är det personliga mötet viktigt.

FORSKARMÖTEN

Forskarmöten är vår sommarforsarskola för gymnasieungdomar. Under tre dagar i augusti får ett tjugotal ungdomar bo på forskningsstationen i Fiskebäckskil tillsammans med ledamöter ur akademien som lärare. Med Forskarmöten vill vi ge en bred bild av olika ämnen och frågeställningar som kan beforskas, vilket är unikt jämfört med andra liknande arrangemang som vanligen har fokus på naturvetenskap. Genom det personliga mötet mellan gymnasister och forskare vill vi visa hur roligt och givande forskning är och inspirera ungdomarna att satsa på forskning som yrke. Vår ambition

är att utmana den stereotypa bilden av forskare och visa att det finns flera vägar till en forskarkarriär.

VETENSKAPSSPELET EXPEDITION MUNDUS

Vetenskapsspelet *Expedition Mundus* togs ursprungligen fram av den unga akademien i Nederländerna och har översatts och lanserats i Sverige av Sveriges unga akademi. I spelet får deltagarna utforska den fiktiva planeten Mundus och söka kunskap bland annat om dess ekosystem, språk och talsystem för att sedan lösa olika problem. Vår erfarenhet är att Expedition Mundus fungerar bra för att illustrera hur forskningsprocessen går till och spelet är en bra ingång för att diskutera vidare med deltagarna om hur deras upplevelse går att jämföra med en forskares vardag. Vid ForskarFredag, ett arrangemang som genomförs över hela Europa sista fredagen i september, spelade vi Expedition Mundus med skolklasser på fyra olika orter. Under året har vi också spelat på Vetenskapsfestivalen i Göteborg, på Nobelmuseets Forskarkollo, på Lise Meitner-dagarna och gjort regelbundna besök i gymnasieskolor och på olika science center för att spela. Efterfrågan på att

spela är större än vad akademins ledamöter kan möta och vi har därför inlett ett pilotprojekt där vi delar med oss av vår erfarenhet genom workshops. Den första hade vi med 2047 Science Center i Borlänge och Högskolan Dalarna och därefter har vi gjort samma sak med fysikinstitutionen på Chalmers.

PANELSAMTAL OM RELATIONEN MELLAN FORSKARE OCH VETENSKAPSJOURNALISTER

Är forskare från mars och journalister från Venus? var rubriken på ett panelsamtal som Sveriges unga akademi arrangerade tillsammans med tidskriften Forskning & Framsteg i Almedalen. En panel med forskare och vetenskapsjournalister undersökte tillsammans med publiken hur relationen och kommunikationen mellan forskare och journalister fungera. Vad är det som gör att summan ibland blir större än delarna, medan det andra gånger blir missförstånd? Valet av ämne och samtalet blev så uppskattat att vi gjorde ett till liknande panelsamtal i december på Vetjodagen, ett seminarium för och med vetenskapsjournalister som arrangeras av

Forskning & Framsteg. Ledamöter delade även denna gång sina erfarenheter och diskuterade relationen mellan forskare och journalister. En lärdom var hur viktigt det är att ha respekt för varandras roller och försöka förstå den andras förutsättningar för samarbetet.

A BETTER TOMORROW KORTFILMSFESTIVAL ♥ FORSKARSAMTAL

Att använda film som ingång till samtal om vetenskap har visat sig fungera bra och under året har vi fortsatt samarbetet med Lady Bug Festival. Tillsammans har vi deltagit i två kortfilmsfestivaler med olika aktiviteter på temat *A better tomorrow*. På hösten var vi i Göteborg och fokuserade då på miljöfrågor. Utifrån fyra utvalda kortfilmer med olika karaktär diskuterade en forskarpanel med publiken. Målgruppen för arrangemanget var gymnasieungdomar och klasserna kom från olika program och skolor i Göteborg med omnejd. I mars var det åter dags för kortfilm, den här gången på Barn- och ungdomsfilmfestivalen (BUFF) i Malmö. Även här fick fyra utvalda kortfilmer utgöra samtalsingång för forskare som gav

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: När klimat- och miljöminister Isabella Lövin var på besök på den marina forskningsstationen passade ledamot Anna Rising och deltagare på Forskarmöten på att byta några ord. | Mundianer som vill bli forskare på ForskarFredag. ILLUSTRATION: De Jonge Akademie/De Praktijk | Hugo Söderberg och Elis Lindsten belönas för sin kortfilm Tom, det segrande bidraget i kortfilmstävlingen *En bättre morgondag*. Akademins Robert Lagerström och Aase Högföldt, LadyBug Festival, överlämnar diplom. FOTO: Simon Bendroth | Prisutdelning For Women in Science: från vänster Amaury Alibaux, L'Oréal, Lena Sommestad, Unescorådet, Matilda Ernkran, minister för högre utbildning och forskning, FWIS-pristagare Eleni Stavrinidou, Linköpings universitet, FWIS-pristagare Aishe Sarshad, Sahlgrenska Akademin, Maria Tenje, ordf. Sveriges unga akademi. FOTO: Erika Petersdotter | Steffi Burchardt spelar Mundus på 2047 Science Center i Borlänge under ForskarFredag.

sitt perspektiv på filmen och kort berättade om sin forskning. Inför BUFF utlyste vi också en kortfilmstävling där barn och ungdomar fick skicka in bidrag på temat *En bättre morgondag*. Segrade gjorde kortfilmen *Tom* som handlar om ensamhet och gjordes av 13-åriga Elis Lindsten och Hugo Söderberg. Tom visades och kommenterades under akademiens pass på BUFF, där segrarna uppmärksammades med diplom och applåder.

L'ORÉAL-UNESCO FOR WOMEN IN SCIENCE-PRISSET MED STÖD AV SVERIGES UNGA AKADEMI

I år delades *L'Oréal-Unesco For Women in Science-priset* med stöd av Sveriges unga akademi ut för fjärde gången. Priset är ett samarbete mellan L'Oréal Sverige, Svenska Unescorådet och Sveriges unga akademi med syfte att uppmärksamma, uppmuntra och belöna kvinnliga forskare som visat stor potential inom naturvetenskap, medicin, teknik eller matematik och vars arbete bidrar till hållbar utveckling och att lösa mänsklighetens stora utmaningar. 2019 belönades Aishe Sarshad, Sahlgrenska Akademin vid Göteborgs univer-

sitet och Eleni Stavrinidou, Linköpings universitet. Pristagarna tilldelades 150 000 kronor vardera samt ett ettårigt mentorprogram i Sveriges unga akademis regi. Priset överlämnades av ministern för högre utbildning och forskning, Matilda Ernkrans vid en prisceremoni den 7 mars. Under prisceremonin hölls också ett panelsamtal med tidigare pristagaren Julia Uddén, Stockholms universitet, och Noomi Hedlund, ordförande Unga tankar om musik, om sina erfarenheter från forskarrespektive musikvärlden och förutsättningar för att få fram förebilder som kan inspirera. I samband med prisutdelningen hölls för första gången en nätverksträff för de tidigare For Women in Science-pristagarna.

UTSTÄLLNINGEN UNGA FORSKARE

Att vara förebilder för studenter och unga med intresse för forskning är viktigt för oss och vi är därför glada över samarbetet med Unga Forskare. De arrangerar varje år utställningar runt om landet där gymnasieelever tävlar med forskningsprojekt och i samband med finalen på Tekniska museet i Stockholm i mars deltog flera akademiledamöter i jury.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Juryledamöter vid finalen för Utställningen unga forskare på Tekniska museet i Stockholm: Steffi Burchardt, Maria Tenje, Tove Fall, Robert Lagerström och juryns ordförande Stefan Engblom. | Henrik Höjer (Forskning & Framsteg), Mia Phillipson, Sara Strandberg och Anna Wetterbom i soffsamtal om relationen mellan forskning och journalistik i Almedalen. FOTO: Unga tankar om musik | Ledamot Aryo Makko diskuterar forskningsfrågor med ungdomarna på Forskarmöten.

VERKSAMHETEN INTERAKTIONER OCH SAMARBETEN

Sveriges unga akademis ordförande, ledamöter och VD har också representerat organisationen i flera andra sammanhang. Listade i kronologisk ordning.

RUNDABORDSSAMTAL med Vetenskapsrådet om forskningsetik inom humaniora och samhällsvetenskap, Stockholm, juni 2018

INTERVJU I VETENSKAPSRADION, P1 med anledning av deras bevakning av valet med fokus på forskningspolitik ur forskarnas perspektiv, augusti 2018

PANELSAMTAL #HURVETDUDET?, arrangerat av Nobel Center på Kulturhuset, Stockholm, september 2018

SEMINARIUM OM VETENSKAPSRÅDETS ÄMNESÖVERSIKT FÖR HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP, Stockholm september 2018 och maj 2019

ÅRSMÖTE WALLENBERG ACADEMY FELLOWS, Kungl. Vetenskapsakademien, Stockholm, september 2018

KUNGL. INGENJÖRSVETENSKAPSAKADEMIENS HÖGTIDSDAG, Stockholm, oktober 2018

KONFERENS OM OPEN SCIENCE, arrangerad av Nordforsk och VETENSKAPSRÅDET, Stockholm, november 2018

LISE MEITNER-DAGARNA, Stockholm, november 2018

STUDIEBESÖK ESTNISKA JOURNALISTER, Stockholm, november 2018

VETJO-DAGEN, samverkan med vetenskapsjournalister, Forskning & Framsteg, Stockholm, december 2018

NOBELPRISUTDELNING OCH BANKETT, Stockholm, december 2018

SVERIGES UNGA AKADEMIS GLÖGGMINGEL, organisationer och personer som akademien samarbetar med bjöds in till glöggmingel och nätverkande, Stockholm, december 2018

ÖPPEN HEARING OM PLAN S, arrangerad av Vetenskapsrådet, Formas och Forte, Stockholm, januari 2019

UTDELNINGEN AV HOLBERG PRISET, Kungl. Vetenskapsakademien, Stockholm, januari 2019

PANELSAMTAL OM STRUT, arrangerat av Vetenskapsrådet, Stockholm, februari 2019

SEMINARIUM OM STRUT arrangerat av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, Stockholm, februari 2019

SEMINARIUM OM PLAN S OCH OPEN ACCESS, Göteborgs universitet, Göteborg, februari 2019

DISKUSSION OM OLIKA STATLIGA FINANSIERINGSSTRÖMMAR AV FORSKNING, Formas, Stockholm, mars 2019

KUNGL. VETENSKAPSAKADEMIENS HÖGTIDSSAMMANKOMST, Stockholm, mars 2019

DIALOGSAMTAL OM KVALITETSUTVÄRDERING, Universitetskanslersämbetet, Stockholm, april 2019

UTDELNING AV NORDISKA PRISET i litteratur, Svenska Akademien, Stockholm, april 2019

SEMINARIUM I RIKSDAGEN OM SENIORA FORSKARE, Rifo, april 2019

SEMINARIUM THE ROAD TO OPSIN – OPEN SCIENCE, Institutionen för Molekylär Biovetenskap, Wenner-Grens institut, Stockholm, maj 2019

THE SOUTH AFRICAN MEDICAL RESEARCH COUNCIL (SAMRC) – FORTE SYMPOSIUM, Kapstaden, Sydafrika, maj 2019

THE SOUTH AFRICAN SWEDISH UNIVERSITY FORUM (SASUF) LEADERSHIP SUMMIT, Stellenbosch, Sydafrika, maj 2019

WORKSHOP MOT AGENDA 2030 – PÅVERKA VIKTIGA VÄGVAL FÖR SVENSKA ORGANISATIONER, Formas, Stockholm, maj 2019

PANEL DISCUSSION ABOUT OPEN SCIENCE, The Stockholm University Young Faculty (SU-YF), Stockholm, maj 2019

CRAFOORDPRISET, deltagande i prisutdelning och middagar, Lund, maj 2019

PLAN S AND OPEN ACCESS – THE WAY TO GO FOR SWEDISH RESEARCHERS? Panelsamtal, Lunds universitet, maj 2019

HEARING COALITION S OCH PLAN S, Umeå universitet, maj 2019

AFTER WORK med Unga tankar om musik (UTOM), Stockholm, maj 2019

AKADEMIERNAS KOMMITTÉ FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, deltar i kommitténs löpande arbete.

KUNGL. VETENSKAPSAKADEMIENS KOMMITTÉ FÖR FORSKNINGSPOLITISKA FRÅGOR, deltar i kommitténs löpande arbete.

KUNGL. VETENSKAPSAKADEMIENS KOMMITTÉ FÖR INTERNATIONELLA FRÅGOR, deltar i kommitténs löpande arbete.

FORSKARGLÄDJE, löpande samarbete med Nobelmuseet där ledamöter samtalar via Skype med skolklasser och svarar på frågor om forskning och om att vara forskare.

#JAGFORSKAR med syfte att nyansera bilden av forskare och forskning publicerar ledamöter uppdateringar om sin professionella vardag med hashtaggen #jagforskar

VERKSAMHETEN 2018–2019 I BILDER

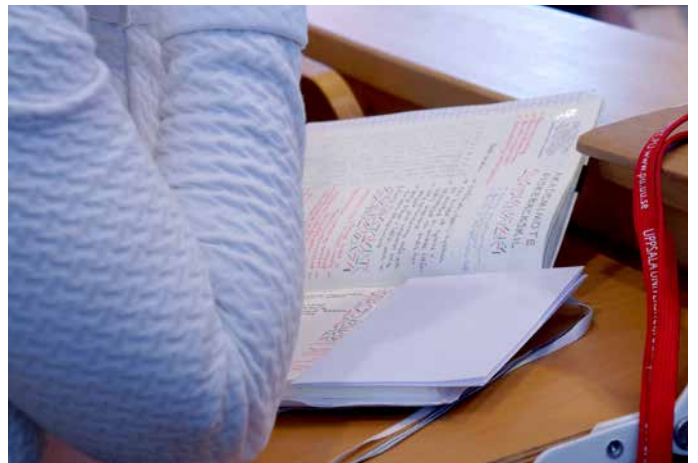
BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Marco Nilsson och Olga Selin Hünler diskuterar den allvarliga situationen för forskare i Turkiet vid symposiet om akademisk frihet på världsvetenskapsdagen. FOTO: Erik Thor/SUA | Sveriges unga akademi på Kristineberg i Fiskebäckskil på septembermötet. | Anna Wetterbom diskuterar med Unescorådets Mats Djurberg och Per Magnusson inför symposiet om krympande akademisk frihet i Europa. FOTO: Erik Thor/SUA | Maria Tenje, Sebastian Westenhoff och Karl Wennberg på väg hem från Amsterdam.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Tvärvetenskaplig speed dejt under septembermötet: Gustaf Edgren, epidemiolog och Staffan I. Lindberg, statsvetare. FOTO: Johan Wingborg/SUA | Philippe Tassin och Rikard Landberg spelar Mundus med gymnasieungdomar på Vetenskapsfestivalen i Göteborg. FOTO: Greger Hammarin | Ledamöter 2015–2019: Kirsten Kraiberg Knudsen, Maria Tenje, Sara Strandberg och Ericka Johnson vid Luleå-mötet. | Ericka Johnson ställer frågor i samband med Världsvetenskapsdagen. FOTO: Erik Thor/SUA | Aase Högfeldt och Robert Lagerström introducerar *En bättre morgondag* på Barn- och ungdomsfilmfestivalen BUFF i Malmö. | Katarina MacLeod och Steffi Burchardt på septembermötet i Fiskebäckskil. FOTO: Johan Wingborg/SUA

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Danska Videnskabsklubben håller i en workshop om utåtriktad verksamhet under det nordisk-baltiska mötet. FOTO: Erik Thor/SUA | Astrid Söderbergh Widding, Sven Stafström, Mia Phillipson, Gunnar Öquist och moderator Eva Krutmeijer vid symposiet *How do we assess scientific quality* som vi arrangerade tillsammans med Kungl. Vetenskapsakademien. FOTO: Rickard Kilström | Strax före det är dags att ta plats på scen; FWIS-juryns ordförande Claes Gustafsson, Lena Sommestad, ordförande, Svenska Unescorådet, Amaury Alibaux, Sverigechef L'Oréal AB, Maria Tenje, ordförande i Sveriges unga akademi. FOTO: Erik Thor/SUA | Karl Wennberg och Stefan Engblom vid nordisk-baltiskt möte för unga akademier. FOTO: Erik Thor/SUA | Alla nordens och baltikums länder samlade på det nordisk-baltiska mötet. FOTO: Erik Thor/SUA

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Akademin's forskningspolitiska talesperson Mia Phillipson och Martin Högbom, alum och tidigare ordf, under världsvetenskapsdagens symposium om akademisk frihet. FOTO: Erik Thor/SUA | Ericka Johnson, Katarina MacLeod och Mia Liinason vid Luleå-mötet. | Akademimöte i Fiskebäckskil. | Europeiska unga akademier möts i Helsingfors. | Maria Tenje och Liselott Højgaard vid symposiet *How do we assess scientific quality*. FOTO: Rickard Kilström | Ordning och reda på anteckningarna, Steffi Burchardt för vacker dokumentation under septembermötet.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Martin Leijnse och Betty Malmberg på Fika med forskare i riksdagen. | Jens Hjerling Leffler, Tove Fall och Sanna Koskiniemi i Amsterdam. | Rikke Schmidt Kjærgaard berättar om Videnskabsklubben vid nordisk-baltiska mötet. FOTO: Erik Thor/SUA | Anna Rising leder en gruppdiskussion under Forskarmöten. | Sven Lovén Centrum för marin infrastruktur, Fiskebäckskil. | Akademiledningen: Magnus Jonsson, Anna Wetterbom, Ericka Johnson, Maria Tenje, Jonas Olofsson och Steffi Burchardt.

ALUMNIVERKSAMHET

Då Sveriges unga akademi har funnits sedan 2011 har nu tre generationers ledamöter hunnit bli alumner. Vi är angelägna om att behålla alumnerna i akademins nätverk och att de själva behåller kontakten sinsemellan. För att stärka alumninätverket arrangerades i mars ett alumniinternat med temat ledarskap. Samtal om ledarskapsutmaningar och aktuella forskningspolitiska frågor stod på agendan. Katarina Bjelke,

universitetsdirektör vid Uppsala universitet, gav en presentation om hur lärosäten styrs. Under verksamhetsåret har alumner också deltagit i flera aktiviteter som genomförts på olika orter, bland annat som spelledare när akademien spelat Expedition Mundus med barn och unga.

VERKSAMHETEN AKADEMIN I MEDIERNA

Sveriges unga akademi har under verksamhetsåret deltagit i samhällsdebatten genom att publicera egna debattartiklar och uttala sig i olika medier. Några av våra aktiviteter uppmärksammas också i medierna. I egen regi har vi publicerat den tvärvetenskapliga Akademipodden där ledamöter samtalar om olika ämnen.

Akademin använder Twitter, Facebook och LinkedIn. De aktiviteter som genererat mest engagemang i sociala medier under året är Världsvetenskapsdagen, olika debatter om Plan S och For Women in Science-priset.

Plan S ingen publiceringslösning, april 2019, ledamöter uttalar sig i Göteborgs universitets *GU Journalen*

FN:s hållbarhetsmål kan ge ökad kraft i arbetet, mars 2019, VD uttalar sig i *Universitetsläraren*

Forskarstudier rustade honom för regeringsbildning, mars 2019, riksdagens talman om sitt deltagande i nätverket mellan Sveriges unga akademi och Rifo, Vetenskapsrådets nättidning *Curie*

De utvecklade växter som kan lagra energi, mars 2019, om For Women in Science-pristagarna, *Ny Teknik*

Forskarens elektroniska växter prisas – en ny metod för energilagring, mars 2019, om For Women in Science-pristagarna, *Hållbart byggande*

Göteborgsforskare prisas av FN-organ, mars 2019, om For Women in Science-pristagarna, *Göteborgs-Posten*

Aishe Saarshad och Eleni Stavrinidou får pris av L'Oréal för sin forskning, mars 2019, om For Women in Science-pristagarna, *Femina*

"A better tomorrow – det är ju därför vi forskar", februari 2019, om kortfilmsfestivalen A better tomorrow, *KTH Nyheter*

Plan S skapar oro i sektorn: "Kan knäcka yngre forskare", februari 2019, ledamöter kommenterar i *Universitetsläraren*

Forskningsråden måste backa från Plan S, februari 2019, ledamöter kommenterar i *Universitetsläraren*

Forskarmöten – sommarskola med Sveriges unga akademi och Att filma proteiner i arbete – kommunikationer på atomnivå, januari 2019, om sommarforskarskolan Forskarmöten, *Kemilärarnas resurscentrums (KRC) Informationsbrev*

Självzensur ett hot mot akademisk frihet? december 2018, om symposium på Världsvetenskapsdagen, *Universitetsläraren*

Höga krav viktigt vid anställning, november 2018, ledamöter kommenterar karriärvägar, *GU Journalen*

Öppet brev om Plan S: Vi vill inte vara försökskaniner, november 2018, debattartikel i Vetenskapsrådets nättidning *Curie*

Var är forskningen i de politiska manifesten? september 2018, gemensam debattartikel för kampanjen #hurvetdudet, *Svenska Dagbladet*

Äntligen forskningspolitisk utfrågning, september 2018, debattartikel i Vetenskapsrådets nättidning *Curie*

Forskningens autonomi är jätteviktig för vår existens, september 2018, porträtt av akademiens ordförande i *Universitetsläraren*

Krokig väg till drömjobbet, september 2018, krönika av akademiens ordförande, *Naturvetaren*

Lös Migrationsverkets långsamma handläggning av forskare, september 2018, debattartikel i Vetenskapsrådets nättidning *Curie*

Pengarna till forskningen Del 1/2: Hur ska satsningarna se ut? augusti 2018, ordförande kommenterar, *SR Vetenskapsradion*

Massor av intressanta samtal på Kristinebergs sommarforskarskola, augusti 2018, om sommarforskarskolan Forskarmöten, *Lysekilsposten*

Professionen bör sitta bakom ratten och styra, juni 2018, debattartikel i Vetenskapsrådets nättidning *Curie*

Viktigaste valfrågan är: Hur vet du det? juni 2018, debattartikel, webbplats *Lärarnas Riksförbund*

Akademiens ledamöter och alumner kommenterade offentliggörandena av Nobelpriset 2018, denna gång fysiologi- eller medicin-, fysik- och kemipriset i *SVT:s Nobelstudio* ledd av Victoria Dyring.

Ledamöter har också medverkat regelbundet i radio och TV som experter och för att berätta om sin forskning och nya vetenskapliga rön, till exempel i *Aftonbladet*, *Aktuell hållbarhet*, *BBC*, *The Financial Times*, *IVA Aktuellt*, *SR:s Vetenskapsradion*, *SVT* och *The Wall Street Journal*.

Sveriges unga akademi har under verksamhetsåret publicerat avsnitt av den tvärvetenskapliga Akademipodden. Avsnitten har bland annat handlat om komplexitet, om epistemologi och ontologi med ungdomar på sommarforskarskolan, om film och projektet *A better tomorrow* där kortfilmer blir till ingång för samtal om forskning, om bra och dåliga metaforer för forskning, superhjältar, krig och fred, om universums minsta beståndsdelar; kvantmekanik och kvantteknologi.

”Forskningens autonomi är jätteviktig för vår existens”

Hon är en av veteranerna i Sveriges unga akademi, men ny i rollen som ordförande. Närmast ser Maria Tenje fram emot ett givande samtal med den minister som kommer att ha ansvar för högskolesektorn.

23 september, 2018
Text: Anders Jinnelint Foto: Erik Thor

MITT I FÖRSKNINGEN

Curie

Curie - en tidning från Vetenskapsrådet

NYHETER DEBATT KRÖNIKOR GÄSTBLOGGAR

DEBATT

2018-09-05 Mia Philipson och Maria Tenje, Sveriges unga akademi

Skynda på Migrationsverkets handläggning av forskare

Vetenskapsrådets direktsända debatt om forskningspolitik tog bland annat upp frågan om rekrytering av internationella forskare. Det är också något som Sveriges unga akademi vill ha en snabb lösning av, oavsett hur Sveriges regering ser ut efter valet.

Äntligen!
I fredags direktsände Vetenskapsradion en debatt om forskningspolitik där alla riksdagspartier deltog, inklusive forskningsministern. Det var avslutningen på Sveriges Radio P1:s serie om forskningspolitik.

Mia Philipson och Maria Tenje

Forskningsfrågor debatteras alltför sällan och det var därför härligt att äntligen höra åtta kunniga politiker ta sig an ämnet. Panelen var rörande överens om vikten av att värna ”nyfikenhetsdriven” forskning som initieras av forskarna själva, och att det behövs mer pengar för detta.

LYSEKILSPOSTEN

FREDAG
5 april, 2019
v14

Nyheter Sport Familj Debatt Annonsera Prenumeration Kontakt Talid

Lingöarna får bland annat lyssna till korta vetenskapliga föreläsningar och de vetenskapliga diskussionerna varvas med studiebesök, spel och utflykter. Foto: Peter Lundberg

Massor av intressanta samtal på Kristinebergs sommarforsarskola

Vetandets värld

Om vetenskap, forskningsrön och ny teknik som förändrar vår värld. Varje vardag ger programmet fördjupning...

ALLA AVSNITT OM... KONTAKT

▶ Pengarna till forskningen Del 1/2: Hur ska satsningarna se ut?

20 min - mån 27 aug 2018 kl 12.10

För att vara ett litet land satsar Sverige stort på forskning. Men vilken sorts satsningar vill forskarna själva ha?

[HTTP://SVERIGESUNGAAKADEMI.SE](http://SVERIGESUNGAAKADEMI.SE) | [TWITTER: @UNGAAKADEMIN](https://twitter.com/UNGAAKADEMIN)
[FACEBOOK: SVERIGES UNGA AKADEMI](https://www.facebook.com/SVERIGESUNGAAKADEMI) | [SOUNDCLOUD/ITUNES: AKADEMIPODDEN](https://www.soundcloud.com/itunes/akademipodden)
[YOUTUBE: SVERIGES UNGA AKADEMI](https://www.youtube.com/SVERIGESUNGAAKADEMI)

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Intervju med Maria Tenje i Universitetslärares. FOTO: Erik Thor/SUA | Mattias Lundberg och Anna Dreber Almenberg poddar om metaforer. | Aryo Makko medverkar i Akademipodden i avsnitt om krig och fred. | Akademien debatterar internationalisering i Curie. FOTO: Erik Thor/SUA | Lysekilsposten bevakar Forskarmöten. FOTO: Peter Lundberg | Sveriges unga akademi medverkade i Vetenskapsrådets program om de forskningspolitiska frågorna inför valet. | Martin Leijne deltar via Skype i avsnittet om metaforer i Akademipodden.

LEDAMÖTER 2018–2019

FOTO: JOHAN WINGBORG/SUA

ALEXANDRE ANTONELLI
Professor, biologisk mångfald,
Göteborgs universitet
alexandre.antonelli@bioenv.gu.se
2016–2021

STEFFI BURCHARDT
Docent och
universitetslektor, geologi,
Uppsala universitet
steffi.burchardt@geo.uu.se
2016–2021

FOTO: ERIK THORSUA

FOTO: ERIK THORSUA

ANNA DREBER ALMENBERG
Professor, nationalekonomi,
Handelshögskolan i
Stockholm
anna.dreber@hhs.se
2016–2021

GUSTAF EDGREN
Docent, epidemiologi,
Karolinska Institutet
gustaf.edgren@ki.se
2017–2022

FOTO: JOHAN WINGBORG/SUA

FOTO: ERIK THORSUA

STEFAN ENGBLOM
Docent, beräkningsvetenskap,
Uppsala universitet
stefane@it.uu.se
2016–2021

TOVE FALL
Docent, epidemiologi,
Uppsala universitet
tove.fall@medsci.uu.se
2018–2023

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

FOTO: ERIK THORSUA

JENS HJERLING LEFFLER
Forskargrupsledare,
neurovetenskap,
Karolinska Institutet
jens.hjerling-leffler@ki.se
2015–2020

HANNE FJELDE
Docent,
freds- och konfliktforskning,
Uppsala universitet
hanne.fjelde@pcr.uu.se
2018–2023

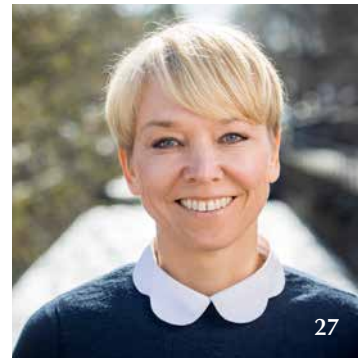

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

HANNA ISAKSSON
Docent,
biomedicinsk teknik,
 Lunds universitet
hanna.isaksson@bme.lth.se
 2018–2023

ERICKA JOHNSON

*Professor, teknik och social
 förändring,*
 Linköpings universitet
ericka.johnson@liu.se
 2014–2019

MAGNUS JONSSON
Docent, organisk elektronik,
 Linköpings universitet
magnus.jonsson@liu.se
 2015–2020

SANNA KOSKINIEMI

Bitr. universitetslektor,
mikrobiologi,
 Uppsala universitet
sanna.koskiniemi@icm.uu.se
 2016–2021

**KIRSTEN KRAIBERG
 KNUDSEN**
Biträdande professor,
astronomi,
 Chalmers tekniska högskola
kirsten.knudsen@chalmers.se
 2014–2019

ROBERT LAGERSTRÖM

Docent och lektor,
systemarkitektur och
IT-säkerhet,
 Kungliga Tekniska högskolan
robertl@kth.se
 2016–2021

MIA LIINASON
Docent,
genusvetenskap,
 Göteborgs universitet
mia.liinason@gu.se
 2018–2023

RIKARD LANDBERG

Professor,
livsmedelsvetenskap,
 Chalmers tekniska högskola
rikard.landberg@chalmers.se
 2018–2023

VIRGINIA LANGUM
Docent, engelsk litteratur,
 Umeå universitet
virginia.langum@umu.se
 2015–2020

JOSEFIN LARSSON
Docent, astronomi,
 Kungliga Tekniska högskolan
josla@kth.se
 2017–2022

MARTIN LEIJNSE
Docent, fysik,
 Lunds universitet
martin.leijnse@ftf.lth.se
 2016–2021

STAFFAN I. LINDBERG
Professor, statsvetenskap,
 Göteborgs universitet
xlista@gu.se
 2014–2019

MATTIAS LUNDBERG
Professor, musikvetenskap,
 Uppsala universitet
mattias.lundberg@musik.uu.se
 2015–2020

ARYO MAKKO
Docent, historia,
 Stockholms universitet
aryo.makko@historia.su.se
 2017–2022

PONTUS NORDENFELT
Bitr. universitetslektor och docent, infektionsbiologi,
 Lunds universitet
pontus.nordenfelt@med.lu.se
 2018–2023

JAKOB NORDSTRÖM
Lektor och docent, datavetenskap,
 Kungliga Tekniska högskolan
jakobn@kth.se
 2018–2023

JONAS OLOFSSON
Docent och lektor, psykologi,
 Stockholms universitet
Jonas.olofsson@psychology.su.se
 2015–2020

MIA PHILLIPSON
Professor, fysiologi,
 Uppsala universitet
mia.phillipson@mcb.uu.se
 2015–2020

ANNA RISING
Professor i veterinärmedicinsk biokemi, Sveriges lantbruksuniversitet och forskare,
 Karolinska Institutet
anna.rising@slu.se
 2015–2020

JOHANNA ROSÉN
Professor, tunnfilmfysik,
 Linköpings universitet
johro@ifm.liu.se
 2017–2022

GABRIEL SKANTZE
Professor, talteknologi,
 Kungliga Tekniska högskolan
gabriel@speech.kth.se
 2015–2020

SARA STRANDBERG
Lektor, elementarpartikelfysik,
 Stockholms universitet
strandberg@fysik.su.se
 2014–2019

PHILIPPE TASSIN
Docent, fysik,
 Chalmers tekniska högskola
philippe.tassin@chalmers.se
 2018–2023

MARIA TENJE
Docent, mikrosystemteknik,
 Uppsala universitet
maria.tenje@angstrom.uu.se
 2014–2019

**KATARINA WADSTEIN
 MACLEOD**
Docent, konstvetenskap,
 Södertörns högskola
katarina.macleod@sh.se
 2017–2022

KARL WENNBERG
Professor, företagsekonomi,
 Linköpings universitet och
 Handelshögskolan i Stockholm
karl.wennberg@hhs.se
 2016–2021

SEBASTIAN WESTENHOFF
Professor, biofysikalisk kemi,
 Göteborgs universitet
westenho@chem.gu.se
 2017–2022

HEDERSLEDAMÖTER

Sveriges unga akademi väljer in hedersledamöter som ett bevis på akademins tacksamhet. Akademien har idag två hedersledamöter, som båda valdes in i maj 2012.

TORSTEN WIESEL, professor, neurovetenskap, Nobelpristagare i fysiologi eller medicin 1981, vetenskaplig beskyddare av Sveriges unga akademi.

GUNNAR ÖQUIST, professor, fysiologisk botanik, ständig sekreterare Kungl. Vetenskapsakademien 2003–2010, initiativtagare till Sveriges unga akademi.

NYA LEDAMÖTER 2019

FOTO: EVA DALIN

FRIDA BENDER
Docent, meteorologi,
Stockholms universitet
frida.bender@misu.su.se
2019–2024

FOTO: JOSTER BREK

RONNIE BERTTSSON
*Biträdande lektor, medicinsk
kemi och biofysik,*
Umeå universitet
ronnie.berntsson@umu.se
2019–2024

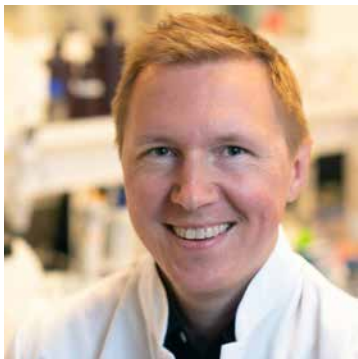

FOTO: ULF SIRBORN

PETTER BRODIN
Docent, immunologi,
Karolinska Institutet
petter.brodin@ki.se
2019–2024

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

ANNA T. DANIELSSON
Professor, didaktik,
Uppsala universitet
Anna.danielsson@edu.uu.se
2019–2024

FOTO: MAGNUS KÄRDAL

EWA MACHOTKA
*Docent, konst och visuell
kultur i Japan,*
Stockholms universitet
ewa.machotka@su.se
2019–2024

FOTO: ASIN DELAWI

CHRISTIAN OHM
*Forskare, experimentell
partikelfysik,*
Kungliga Tekniska Högskolan
chohm@kth.se
2019–2024

FOTO: RASMUS BENGTSSON

JOHAN ROCKBERG
*Docent och universitetslektor,
antikroppsteknologi och
riktad evolution,*
Kungliga Tekniska högskolan
johan.rockberg@biotech.kth.se
2019–2024

FOTO: DAVID NAVLOR

YLVA SÖDERFELDT
*Biträdande universitetslektor,
Idé- och lärdoms historia,*
Uppsala universitet
ylva.soderfeldt@idehist.uu.se
2019–2024

AKADEMILEDNING

Sveriges unga akademi leds av akademiledningen bestående av ordförande, vice ordförande och ytterligare tre ledamöter, samt akademins VD som adjungerad. Akademiledningen väljs för ett år i taget.

Under verksamhetsåret 2018/2019 har akademiledningen haft följande sammansättning:

MARIA TENJE, ordförande
MAGNUS JONSSON, vice ordförande
STEFFI BURCHARDT
ERICKA JOHNSON
JONAS OLOFSSON
ANNA WETTERBOM, VD

BEREDNINGSGRUPPER

Akademien har under verksamhetsåret arbetat i tre beredningsgrupper.

DEN FORSKNINGSPOLITISKA BEREDNINGSGRUPPEN, där **MIA PHILLIPSON** varit sammankallande och **SANNA KOSKINIEMI** sekreterare. Mia Phillipson har också varit forskningspolitisk talesperson för Sveriges unga akademi.

BEREDNINGSGRUPPEN FÖR INTERNATIONALISERING, där **ALEXANDRE ANTONELLI** och **ERICKA JOHNSON** varit sammankallande och **JONAS OLOFSSON** sekreterare.

DEN UTÅTRIKTADE BEREDNINGSGRUPPEN, där **ROBERT LAGERSTRÖM** varit sammankallande och **JOSEFIN LARSSON** sekreterare.

Utöver de stående beredningsgrupperna tillsätter akademien arbetsgrupper vid behov.

STIFTELSESTYRELSE

Sveriges unga akademi är organisatoriskt en stiftelse, *Stiftelsen för Sveriges unga akademi*, vars ändamål är att tillhandahålla det organisatoriska ramverket för akademien och dess ledamöter (det som i regel avses med akademien). Stiftelsen grundades 2013 och styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning:

BJÖRN O. NILSSON, styrelseordförande, Landshövding Norrbottens län.

MATS BENNER, styrelseledamot, professor i forskningspolitik, vice rektor Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.

KATARINA BJELKE, styrelseledamot, universitetsdirektör, Uppsala Universitet och tidigare departementsråd, Utbildningsdepartementet.

GÖRAN K. HANSSON, styrelseledamot, professor i experimentell kardiiovaskulär forskning vid Karolinska Institutet, ständigt sekreterare vid Kungl. Vetenskapsakademien.

INGRID SUNDSTRÖM, styrelseledamot, VD för *Foundation Administration Management* som administrerar bland annat Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.

ULRIKA ÅREHED KÅGSTRÖM, styrelseledamot, generalsekreterare Cancerfonden, styrelseordförande Kungliga Dramatiska Teatern.

För att främja en god kommunikation mellan stiftelsen och akademien är akademins ordförande och vice ordförande samt VD adjungerade till stiftelsestyrelsens sammanträden.

SEKRETARIAT

Sekretariatet och stiftelsen leds av verkställande direktör (VD), **ANNA WETTERBOM**.

Medarbetare i Sveriges unga akademis sekretariat har under verksamhetsåret varit:

ANNA KJELLSTRÖM, handläggare,
ANNIKA MOBERG, kommunikationsansvarig,
HELENA ROSIK, projektkoordinator.

FINANSIÄRER

Sveriges unga akademi erhåller långsiktigt stöd från:

FAMILJEN ERLING-PERSSONS STIFTELSE

KNUT OCH ALICE WALLENBERGS STIFTELSE

RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Under verksamhetsåret har vi också erhållit
projektmedel från:

CRAFOORDSKA STIFTELSEN

LMK-STIFTELSEN

NORDFORSK

RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

STIFTELSEN FÖR STRATEGISK FORSKNING

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

ÖSTERSJÖSTIFTELSEN

Tack för att ni gör vår verksamhet möjlig!

HTTP://SVERIGESUNGAAKADEMI.SE
TWITTER: @UNGAAKADEMIN
FACEBOOK: SVERIGES UNGA AKADEMI
SOUNDCLOUD/ITUNES: AKADEMIPODDEN
YOUTUBE: SVERIGES UNGA AKADEMI

SVERIGES UNGA AKADEMI

SVERIGES UNGA AKADEMI
c/o Kungl. Vetenskapsakademien, Box 50005, 104 05 Stockholm
info@sverigesungakademi.se
Besöksadress: Lilla Frescativägen 4A